

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.IV.39.024/2011/10.szám

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek a dr. Gyovai Sándor ügyvéd által képviselt Magyar Orvosi Kamara - mint az Országos Etikai Tanács jogutódja - alperes ellen etikai ügyben hozott határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2010. szeptember 1. napján kelt 14.K.21.370/2010/7. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 9. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 14.K.21.370/2010/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 30.000 /harmincezer/ együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá az államnak - külön felhívásra - 20.000 /húszezer/ forint kereseti és 36.000 /harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2009. augusztus 18. napján fej-, csukló- és hallássérüléssel kereste fel a baleseti sebészeti járóbeteg szakrendelést, ahol röntgen-vizsgálatot végeztek, és hallásvizsgálatra küldték.

Dr. T. Zs. főorvos a Kft. által elvégzett hallásvizsgálat alapján megállapította, hogy a felperes bal fülében 25 dB-es enyhe halláscsökkenés van, amely lehet az őt ért sérülés következménye.

A felperes 2009. augusztus 28. napján ismét felkereste dr. T. Zs. főorvost, arra hivatkozva, hogy 2009. augusztus 27. napján ismételten bántalmazták.

A hallásvizsgálatot követően a főorvos asszony megállapította, hogy a felperes halláscsökkenése változatlan.

A kórházban elvégzett röntgen-felvételen eltérést nem találtak, a

vizsgálatot végző orvos megjegyezte, hogy amennyiben Píramis-törés gyanúja felvethető, koponya CT-vizsgálat javasolható. A főorvosnő - dr. K-né dr. R. E. betegjogi képviselővel történt telefonbeszélgetést követően - CT-vizsgálatra jegyezte elő a felperest 2009. szeptember 2. napjára.

2009. szeptember 1-jén a felperes ismételten megjelent dr. T. Zs. főorvos asszony rendelésén, a vizsgálati leletekért.

A főorvos által felvett ambuláns lapon rögzítésre került többek között, hogy a felperes - elmondása szerint - magasban dolgozik, így munkaalkalmassági vizsgálaton rendszeresen kellene hallásvizsgálatot végezni; ilyen irányú leletet nem hozott.

A felperes jelezte, hogy az ambuláns lapon elírás történt, mivel ő nem dolgozik magasban, hanem minőségellenőr.

Kérte az egészségügyi dokumentum kijavítását, amit a főorvosnő megtagadott.

A főorvosnő azt is megemlítette, hogy számolja össze, mennyibe kerül az egészségügynek a felperes, illetve ha jót akar a fiának és a feleségének, ne menjen abba a házba, ahol bántalmazás érte.

A felperes a betegjogi képviselő útján a Magyar Orvosi Kamara Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Szervezetének Etikai Bizottságához 2009. szeptember 21. napján érkezett beadványában etikai eljárás lefolytatását kérte dr. T. Zs. főorvosnővel szemben, arra hivatkozással, hogy a főorvosnő nem orvoshoz méltóan viselkedett, illetőleg hamis adatokat tüntetett fel az ambuláns lapon, amelyet kérésére sem volt hajlandó kijavítani.

A Magyar Orvosi Kamara Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Szervezet Etikai Bizottsága 2009. december 2. napján kelt E-7/14/18/2009. számú határozatával megállapította, hogy dr. T. Zs. etikai vétséget követett el, melyre tekintettel figyelmeztetésben részesítette.

A határozattal szemben dr. T. Zs. fellebbezést terjesztett elő, amelynek elbírálása során az alperes a 2010. március 1. napján kelt 449-9/2009. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta, a panaszt elutasította és megállapította, hogy a bepanaszolt etikai vétséget nem követett el.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését, az alperes új eljárásra kötelezését kérte.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú etikai bizottság a bepanaszoltat és őt is meghallgatta, a másodfokú eljárásban azonban az ő meghallgatására nem került sor.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárásban tanúként kihallgatott Sz. J-né is elismerte, hogy elhangzott az ambuláns lap készítésekor, hogy minőségellenőrként dolgozik. Azon állítását sem vonta kétségbe, hogy bent maradt a rendelőben még azt követően is,

hogy a következő beteg belépett. Megítélése szerint életszerűtlen, hogy ha minden rendben történik, és miután megkapja az ambuláns lapot, akkor is bennmaradt volna a rendelőben.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozottnak értékelte, és az alperes 2010. március 1. napján kelt 449-9/2009. számú határozatát hatályon kívül helyezte, az alperest új eljárásra kötelezte.

Ítéletének indokolásában az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény /a továbbiakban: Eütv./ 140/C. § /4/ bekezdésére, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ 50. § /1/, /4/ és /6/ bekezdésére hivatkozott.

Kifejtette, hogy az alperes határozatában rögzítette, hogy az elsőfokú etikai eljárás során az elsőfokú etikai bizottság a tényállás-tisztázási kötelezettségének eleget tett, azonban a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte, és téves következtetéseket vont le.

Részletesen ismertetette az elsőfokú eljárás adatait, az elhangzott tanúvallomásokban foglaltakat, és megállapította, hogy a bizonyítékok egybevetése, együttes értékelése alapján helytállóan jutott az elsőfokú etikai bizottság arra a következtetésre, hogy a felperes kérte az ambuláns lap elnevezésű egészségügyi dokumentum kijavítását, amit a doktornő megtagadott. Ellentmondás a felperes, illetőleg a főorvos asszony között abban van, hogy a felperes előadása szerint az ambuláns lap átvételekor, míg a doktornő előadása szerint csak utóbb, telefonon kérte a kijavítást.

Sz. J-né - a főorvosnő asszisztense - által is elismert, nem szokványos helyzet, hogy a következő beteg beszólítását követően sem hagyta el a felperes egy ideig a rendelőt, illetőleg a felperesi előadást alátámasztó dr. K-né dr. D. E. betegjogi képviselőnek ugyan a felperestől szerzett információi alapján, az a következtetés vonható le, hogy a felperes nem csak telefonon, hanem a helyszínen, személyesen is kérte az ambuláns lap kijavítását.

Hivatkozott az elsőfokú bíróság az Eütv. 24. § /4/ bekezdésében foglaltakra és megállapította, hogy dr. T. Zs. főorvosnő az Eütv. ezen rendelkezésében foglalt kötelezettségét megszegte.

A rendelkezésére állt bizonyítékok összevetéséből azt is megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a panaszolt főorvosnő maga is elismerte, megjegyzéseket tett arra vonatkozóan, hogy a felperes egészségügyi ellátása milyen összegbe kerül.

Ezen körülmények megállapítására is helytállóan került sor az elsőfokú bizottság határozatában.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint minderre tekintettel az alperes a döntés meghozatalakor a rendelkezésére álló adatok, bizonyítékok alapján téves következtetéseket vont le, a

bizonyítékokat tévesen értékelte, így határozata jogszabálysértő. A közigazgatási iratokból megállapítható, hogy az elsőfokú hatóság a döntés meghozatalakor tényfeltárási kötelezettségének eleget tett, és a rendelkezésére álló tények, bizonyítékok alapján helytállóan rögzítette a tényállást.

Arra vonatkozó megállapítására, hogy dr. T. Zs. főorvosnő az egészségügyi dokumentum kijavítására vonatkozó felperesi kérésnek nem tett eleget - és ezáltal megsértette az Eütv. 24. § /4/ bekezdésében foglaltakat, továbbá a 30/2007. /VI. 22./ EüM rendelet IV/1. pontjában foglaltakat - helytállóan került sor.

Úgyszintén helytálló volt az elsőfokú hatósági megállapítás, hogy a felperes vizsgálata kapcsán felmerült egészségügyi kiadásra, a magánéletére vonatkozóan dr. T. Zs. főorvos tett a felperesi panaszban megjelölt kijelentéseket.

Téves az alperesi határozat azon megállapítása, hogy a CT-vizsgálat elrendelésével a doktornő nem értett egyet, és egy harmadik személy - a betegjogi képviselő - közbenjárására érte el a felperes a vizsgálat elrendelését.

A jelenleg rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ez - az elsőfokú bíróság megítélése szerint - bírói bizonyossággal nem állapítható meg.

Kifejtette, hogy a megismételt eljárásban az alperesnek abból a szempontból kell megítélni a főorvosnő megjegyzését, hogy mennyiben tekinthető etikai vétségnek egy bizonyítottan a főorvos asszony által elrendelt orvosi vizsgálat indokolatlan költségkenti emlegetése.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát, avagy másodlagosan - a hatályon kívül helyezés mellett - a megyei bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a Pp. 339. § /1/ bekezdésébe ütközik.

Kifejtette, hogy a Ket. 109. § /1/ bekezdése értelmében a bírósági felülvizsgálat a jogszabálysértésre hivatkozást követeli meg, azaz a keresetlevélben az ügyfélnek kifejezetten hivatkoznia kell a közigazgatási döntés teljes, vagy részleges jogellenességére, arra, hogy megítélése szerint jogszabálysértés történt.

A Pp. 3. § /2/ bekezdésére utalással leszögezte az alperes, hogy a felperes kereseti kérelmében nem jelölt meg jogszabálysértést a másodfokú etikai bizottság részéről; csakis arra hivatkozott, hogy a másodfokú etikai bizottság őt nem hallgatta meg a másodfokú eljárás során.

E körben az alperes az Eütv. 140/C. § /4/ bekezdésében, a Ket. 49. § /1/ bekezdésében, valamint a KK 34. számú állásfoglalásban foglaltakat idézte.

Álláspontja szerint a megyei bíróság nem járt el jogszerűen, amikor a felperes által megjelölt eljárásjogi jogszabálysértés megvalósulását nem is vizsgálta; ehelyett arról foglalt állást, hogy az Országos Etikai Tanács Országos Etikai Bizottságának határozata egyébként sértett-e jogszabályt akkor, amikor - az elsőfokú határozatot megváltoztatva - megállapította, hogy dr. T. Zs. etikai vétséget nem követett el.

Az alperesi álláspont szerint a megyei bíróság „a felperes magasban dolgozik” bejegyzés megtagadása körében ugyanazon tények alapján más tényállást állapított meg, és más ténybeli következtetést vont le, mint a másodfokú etikai bizottság. Az ítélet ezért is jogszabálysértő, a megyei bíróság ugyanis elvonta az etikai bizottság hatáskörét, mérlegelési jogkörét.

A megyei bíróság e körben a tényállást ugyanazon tények alapján állította fel, mint amelyek az alperes etikai bizottság számára is rendelkezésre álltak.

Dr. K-né dr. D. E. betegjogi képviselő nyilatkozatára hivatkozott, aki viszont nem volt jelen sem az ambuláns lap átvételekor, sem a telefonbeszélgetés alkalmával, így a felperestől származó információ alapján nyilatkozott arról, hogy dr. T. Zs. megtagadta a bejegyzés kijavítását.

A betegjogi képviselő közvetett tanúkénti nyilatkozatát az Etikai Bizottság is mérlegelte, azonban - a megyei bíróság álláspontjától eltérően - azt nem értékelte bizonyítékként.

Az elsőfokú etikai eljárás során meghallgatott közvetlen tanú - Sz. J-né - nem tudott nyilatkozni arra vonatkozóan, hogy elhangzott-e a rendelés alkalmával a felperes részéről, a közvetlen tanú nyilatkozata, a panaszos és a bepanaszolt nyilatkozata alapján nem nyert bizonyítást, hogy a panaszos már a helyszínen kérte volna a bejegyzés kijavítását.

Azt maga a bepanaszolt sem tagadta, hogy telefonon kérte ezt utóbb a panaszos, de szerinte telefonhívás alapján nem kell ezt a javítást elvégeznie.

Az alperes mindennek megfelelően állapította meg a tényállás ezen részét, és a felállított tényállás mérlegelésével úgy döntött, hogy az Eütv. 24. § /4/ bekezdése nem rendelkezik arról, hogy a kezelőorvos ezt egy nem egyértelműen azonosítható személy telefonhívására is köteles lenne elvégezni; a bepanaszolt etikai felelőssége ezért nem állapítható meg.

A CT-vizsgálat költségeivel, és a „Ha jót akar a fiának és feleségének, ne menjen abba a házba!” kijelentésével kapcsolatos körülményeket a jogerős ítéletben foglaltakkal egyezően állapította meg az alperes, ám azokból mérlegelési jogkörében más következtetést vont le.

Az ítélet nem jelöli meg, hogy e körben miért járt el jogszabálysértően az alperes, a megismételt eljárásban a rendtartás

mely szabályai alapján kellene dr. T. Zs. terhére az etikai vétség elkövetését megállapítani.

Megjegyezte az alperes, hogy amennyiben dr. T. Zs. indokoltnak tartotta volna a CT-vizsgálat elrendelését, úgy a betegjogi képviselő közbenjárása nélkül is megtette volna azt; a CT-vizsgálat nem volt indokolt, ezt annak negatív eredménye is igazolta.

Kiemelte az alperes, hogy a megyei bíróság ítélete nem jelöli meg konkrétan, hogy az alperesi határozat milyen jogszabályt sért, a Pp. 339. § /1/ bekezdése szerint csak a jogszabálysértő határozat helyezhető hatályon kívül. A megyei bíróság ítélete nem ad egyértelmű iránymutatást arra nézve, hogy az alperesnek milyen jogszabálysértést kell kiküszöbölnie az új eljárásban.

Az alperes kérte a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson történő elbírálását.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kúria álláspontja szerint a megyei bíróság megfelelő alapossággal rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, abból azonban téves jogkövetkeztetést vont le.

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmében foglalt okfejtéssel értett egyet.

A Pp. 339. § /1/ bekezdése értelmében, ha törvény ettől eltérően nem rendelkezik, a bíróság a jogszabálysértő közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezi, és - szükség esetén - a közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezi.

A Pp. 339/B. §-a alapján mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

Megalapozottan hivatkozott arra az alperes felülvizsgálati kérelmében, hogy a felperesi kereset jogszabálysértést a megtámadott alperesi határozat vonatkozásában nem jelölt meg.

A felperes keresetében csakis azt kifogásolta, hogy az alperes - másodfokú eljárása során - őt nem hallgatta meg.

Megállapítható tehát, hogy a felperesi kereset a fent idézett törvényi rendelkezéseknek nem felelt meg.

A Pp. 215. §-a szerint a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen; ez a szabály a főkövetelés

járulékaira (kamat, költség, stb.) is kiterjed.

A Pp. fenti rendelkezéseinek összevetéséből, valamint a kereset tartalmából következően a megyei bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy az alperesi határozat egészét, az eljárás teljességét vizsgálat alá vonja, az alperes keresettel támadott határozatát kizárólag a felperes által megjelölt okból vizsgálhatta volna, azaz azon szempontból, hogy a másodfokú eljárás során a felperesi meghallgatás mellőzése olyan eljárási jogszabálysértésnek minősült-e, amely az alperesi határozat hatályon kívül helyezését vonhatta volna maga után.

A perben rendelkezésre állt iratanyag alapján azonban megállapítható, hogy a megyei bíróság nem a kereseti kérelem keretei között vizsgálta felül az alperes határozatát, hanem teljes terjedelmében, minden vonatkozásában. Az első-, másodfokú etikai eljárást teljes terjedelmében vizsgálta, a bizonyítékokat ismét összevetette, értékelte és mérlegelte; mindebből azonban az alperesi következtetéssel ellentétes jogi álláspontja jutott.

A Kúria megítélése szerint a megyei bíróság ezen eljárása nem felelt meg a Pp. fent idézett szabályainak, többszörös eljárási jogszabálysértés történt.

Közigazgatási perben a felülvizsgálatot végző bíróságnak erre vonatkozó kereseti kérelem hiányában nincs lehetősége ilyen irányú átfogó felülvizsgálatra.

Megállapította azt is a Kúria, hogy a jogerős ítélet az alperesi határozat vonatkozásában konkrét jogszabálysértés-megjelölést nem tartalmaz; ennek hiányában a határozat hatályon kívül helyezésének a Pp. 339. § /1/ bekezdése értelmében nem volt helye.

Nyilvánvalóan ebből következik az is, hogy a megyei bíróság iránymutatást sem adott az alperes részére - az egyébként meg sem jelölt - jogszabálysértés kiküszöbölésére.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy az Eütv. etikai eljárásokra irányadó szabályait a 140/C-E. §-ok, valamint a Ket. előírásai tartalmazzák, azzal, hogy az Eütv. 140/C. § /4/ bekezdésében meghatározott kivételekkel kell a Ket. rendelkezéseit alkalmazni. Ennek megfelelően a Ket. 50. § /1/ bekezdése alkalmazandó volt, azaz, a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, hivatalból, vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le.

Az alperes a tényállás teljes feltárása körében beszerezte igazságügyi orvos-szakértő szakértői véleményét, amelyben megállapítást nyert, hogy a felperest ért bántalmazás, és a fül-orr-gégészeti vizsgálatokkal igazolt halláscsökkenés és fülzúgás között okozati összefüggést nem lehetett bizonyítani; ennek megfelelően nyolc napon túl gyógyuló sérülés, és esetleges maradandó fogyatékoság nem igazolható.

A perbeli iratokból az is megállapítható volt, hogy az alperes eljárása során - 2009. március 1-jén - tárgyalást tartott. Erre a bepanaszoltat idézte, és arról a panaszos felperest értesítette.

Az értesítést a felperes 2010. február 10-én szabályszerűen átvette. Ezen értesítésben a felperes tájékoztatást kapott a tárgyalás pontos helyszínéről, időpontjáról, és arról is, hogy a tárgyaláson részt vehet, megjelenése azonban nem kötelező.

A felperest eljárási jogainak gyakorlásában semmiképp sem gátolta az alperes, sőt, erre vonatkozóan jogszabályon alapuló, kellő tájékoztatást adott.

Mivel az alperes a rendelkezésre álló iratok és az elsőfokú eljárás iratanyaga alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes nyilatkozatainak kiegészítése nem szükséges, nem találta indokoltnak megidézni őt a tárgyalásra. Ezen eljárása a Ket. 49. § /1/ bekezdésében foglaltaknak teljes mértékben megfelelt.

A Ket. rendelkezései alapján az alperes nem volt köteles a felperest megidézni a másodfokú eljárás során tartott tárgyalásra.

Az idézés elmaradása tehát semmiféle eljárási jogszabálysértést nem jelentett, és egyéb eljárási jogszabálysértés sem volt ennek kapcsán az alperes terhére megállapítható.

Megjegyzni azt is a Kúria, hogy a felperes a tárgyalásról szóló értesítése kézhezvételét követően bizonyítási indítványt, nyilatkozatot nem tett, még a betegjogi képviselő meghallgatására vonatkozóan sem tett indítványt. A megyei bíróságnak ezen körülményeket kellett volna a felperesi kereset vizsgálata során értékelnie, nem pedig az etikai eljárás teljes terjedelmét, az alperes mérlegelési tevékenységét.

Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat megsértette, ezért azt a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a felperes megalapozatlan keresetét a Pp. 339. § /1/ bekezdése értelmében elutasította.

Az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Kúria a pervesztes felperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelezte.

A tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a felperes a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdése értelmében köteles.

Budapest, 2012. január 25.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó
bíró, Dr. Kovács András sk. bíró**

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő